

Schriftelijke vragen

Lokale logopedisten luiden de noodklok

Via het Nieuwkoopse onderwijs is de hieronder te lezen (brand)brief terechtgekomen bij de D66 Nieuwkoop fractie. In de brandbrief luiden lokale logopedisten in de regio Holland-Rijnland de noodklok. In hun brief schrijven ze dat Hecht tot de conclusie is gekomen dat de verzochte 6% bezuiniging alleen kan worden gerealiseerd wanneer gemeenten vanaf 2026 volledig stoppen met alle aanvullende diensten van Hecht. Er moet daarom 'helemaal gestopt [worden] met de preventieve logopedie en alle diensten die zij verlenen op het gebied van VVE-beleid'.

Voor scholen zijn de logopedisten heel waardevol. Kinderen krijgen een vroege check en kunnen daarom als ze jong zijn sneller en effectiever worden geholpen, dit voorkomt veel problemen in de toekomst (=preventieve logopedie). In een steeds taalarmoer wordende omgeving is het van groot belang dat je op jonge leeftijd uit je woorden leert komen. Tegelijkertijd is er sprake van een 'zorgverstopping' binnen de logopedie op latere leeftijd. Preventieve logopedie op scholen vangt veel problemen op een vroeger stadium op en voorkomt dat mensen later op een wachtlijst komen te staan.

De fractie van D66 Nieuwkoop is van mening dat er landelijk al exorbitant en asociaal wordt bezuinigd op het onderwijs. Nóg een extra klap ziet de D66 Nieuwkoop fractie als iets enorm onwenselijks. Daarom heeft de D66 Nieuwkoop fractie de volgende vragen:

Vragen:

1. Is bijgevoegde brief bij het college bekend?
2. Is het college het met de D66 Nieuwkoop fractie eens dat de lokale logopedisten op onze IKC's van grote meerwaarde zijn?
3. Ziet het college bezuinigen op lokale logopedie als een acceptabele bezuiniging?
4. Zijn er opties om als gemeente zelf deze diensten wel af te blijven nemen, ook wanneer in regioverband wordt besloten om wel op de logopedie te bezuinigen?
5. Hoelang zijn de wachtlijsten voor logopedisten in onze gemeente/regio?
6. Welke andere aanvullende diensten van Hecht vervallen in onze gemeente nog meer wanneer definitief wordt overgegaan op een bezuiniging van 6%?
7. Mochten er definitief bezuinigingen in regioverband volgen (/gaan worden voorgesteld), wanneer verwacht het college dat de raad hierover besluit?

Alvast hartelijk dank voor de beantwoording.

Ingediend door: Mike Verlaan en Jop van der Pijl

Alphen aan den Rijn, 5 December 2024

Geachte lezer,

De noodklok luidt voor de preventieve logopedie!

Via deze mail willen we u op de hoogte stellen van de ontwikkelingen op het gebied van de bezuinigingen die op het moment spelen.

Vanuit de gemeenten die vallen onder de regio Hollands-Midden is het verzoek gedaan aan Hecht/GGD Hollands-Midden om te bekijken hoe er in het ravijnjaar 2026 zes procent kan worden bezuinigd op de kosten. Hecht heeft hier uitgebreid naar gekeken en is tot de conclusie gekomen dat dit alleen haalbaar is als in 2026 geheel gestopt wordt met de aanvullende diensten die de gemeenten afnemen bij Hecht.

De schokkende conclusie die we hier uit kunnen trekken is dat er, wanneer de gemeenten hiertoe beslissen, **duz helemaal gestopt wordt met de preventieve logopedie en alle diensten die wij verlenen op het gebied van Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE).**

Het is aan de gemeenten om te bepalen of zij hier in mee willen gaan, of dat zij bepaalde diensten willen blijven afnemen.

Voor de afdeling Logopedie binnen Hecht kwam dit binnen als donderslag bij heldere hemel. Wij vragen ons bovendien af of de betrokken partijen goed op de hoogte zijn van de risico's en gevolgen van deze eventuele beslissing.

Onderstaand zetten we voor u uiteen wat het stoppen van de preventieve logopedie voor gevolgen heeft:

- **Het VVE traject stopt:**

Het bieden van VVE is een wettelijke taak van gemeenten. Wanneer wij hiermee stoppen zal het traject door een ander partij uitgevoerd moeten worden. Dit kost ook geld en tijd en draagt dus niet bij aan bezuinigingen.

In de Wet Primair Onderwijs staat dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor het proces van Voor- en Vroegschoolse Educatie. Dit houdt in dat de gemeenten erin moeten voorzien dat het proces van indicatie tot en met evaluatie/afspraken over de resultaten wordt uitgevoerd. Tot op heden voert de JGZ deze wettelijke taken voor een groot aantal van de gemeenten uit. Zij zorgt voor de indicatie, de toeleiding en het monitoren met als product de resultaten. Wanneer de JGZ stopt met het uitvoeren van deze taken zullen de gemeenten hiervoor een andere partij moeten inzetten. Het zal geruime tijd duren voordat het bij een andere aanbieder opnieuw is georganiseerd tot op het niveau dat het nu heeft. Het leidt geen twijfel dat dit veel geld zal gaan kosten.

- **Preventieve logopedie stopt:**

In een wereld waarin de media bol staan van toenemende spraak/taalproblematiek door onder andere schermgebruik, een taalarme omgeving, meertaligheid of te weinig interactie tussen ouder en kind, is het ondenkbaar dat de signalerende en adviserende taak die de preventieve logopedie hierin heeft wegvalt.

Vroegtijdig signaleren, voorlichten, adviseren en verwijzen is wat de preventieve logopedie doet op het gebied van spraak en taal. Vroeg signaleren en verwijzen valt

binnen het basispakket van JGZ (Wet Publieke Gezondheid). Het vroegtijdig signaleren van spraak-taalproblemen valt daarentegen binnen de aanvullende dienst preventieve logopedie omdat daar de expertise zit. Dit is niet voor niets. Wij werken met een groep professionele logopedisten met de juiste ervaring om op dit gebied te signaleren. Specifieke kennis en vaardigheden zijn nodig om deze taak goed uit te voeren. Hiervoor is alleen een logopedist geschikt.

- **Wachlijsten en zorgverstopping bij eerstelijns logopedie:**
Kinderen komen te laat bij de juiste hulpverlener terecht → het probleem is groter en de kosten zijn hoger.

Op dit moment is er sprake van een enorme zorgverstopping binnen de logopedie. De behandelend logopedisten in logopediepraktijken (eerstelijns zorg) hebben te kampen met gigantische wachlijsten die oplopen tot soms wel anderhalf jaar. Door binnen de preventieve logopedie te screenen en onderzoeken krijgen we helder welke kinderen écht logopedie nodig hebben en welke kinderen met advies of verwijzing naar een andere therapeut geholpen zijn. Op die manier voorkomen we wachlijstvervuiling bij logopediepraktijken en komen kinderen die hulp nodig hebben eerder op de juiste plek terecht. Dit voorkomt vervolgens problemen op latere leeftijd, zoals gedragsproblematiek, voortijdige schooluitval en laaggeletterdheid.

Wanneer deze taken niet meer of door iemand anders worden uitgevoerd voorzien wij in de toekomst grote problemen. Een kind dat niet naar school kan vanwege een achterlopende taalontwikkeling verliest de mogelijkheid tot **kanselijkheid**. Een kind dat in de kleuterperiode niet durft te praten omdat niemand hem kan verstaan loopt het risico om gedragsproblemen, faalangst of mentale problemen te ontwikkelen. En zo zijn er nog talloze voorbeelden van situaties waarin de problemen (en daarmee de kosten) met de tijd alleen maar zullen toenemen als er niet op tijd de juiste zorg geboden wordt. Het is dus zeer onwenselijk om te stoppen met de preventieve logopedie.

Als het lot van de kwetsbare groep die wij met onze werkzaamheden ondersteuning bieden u ook aan het hart gaat, dan vertrouwen we erop dat u in actie komt. Het is belangrijk dat u weet welke gevolgen het stoppen van onze werkzaamheden zal hebben. De gevolgen voor de doelgroep gaan ons het meeste aan het hart, maar ook het feit dat dit op lange termijn grote financiële gevolgen gaat krijgen is belangrijk. Het zal uiteindelijk geen bezuiniging zijn, maar zorgen voor hogere kosten in de jeugdgezondheidszorg.

We hopen via u het geluid van onze noodklok door te laten klinken tot in het bestuur dat hierover zal moeten gaan beslissen.

Met vriendelijke groet,

Alle preventief logopedisten werkzaam binnen Hecht GGD Hollands-Midden

